

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Kauppinen, Petri

Julkaisun nimi: Kulttuuri on yhteiskunnan korvaamaton sidosliima

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kauppinen, P. (2019). Kulttuuri on yhteiskunnan korvaamaton sidosliima.
Pedanssi: asiaa tanssista ja tanssikasvatuksesta, 3(3), 6-9.
<https://issuu.com/oamktanssi>

Kulttuuri on yhteiskunnan korvaamaton sidosliima

TEKSTI: PETRI KAUPPINEN

KUVAT: SAARA SAVUSALO

Oamkin kulttuurialojen sopusointuisen kolmiyhdyden muodostavat musiikki, tanssi ja viestintä. Koulutus täyttää kuluvana lukuvuonna komeat 20 vuotta.

Oamkin Kulttuurin osaston koulutus- ja tki-johtajan **Riitta Tötterströmin** polku taidealle vaikuttaa ensikuulemalta suoraviivaiselta. Elämänviivan lähempi tarkastelu osoittautuu kuitenkin sattumien, suunnitelmallisuuden ja rohkeuden luovimaksi rönsyverkoksi, jonka keskiössä hohkaa vahva tekijyys.

Kemin lapsuudenkotiin hankittu piano kohtaa tämän tästä nuoren neidin sormet rämpyttelemästä ja tapailemasta. Niinpä vanhemmat laittavat kuuden vuoden ikäisen tyttären Kemin työväenopisto Toivolan pianotunneille. Yhdeksänvuotiaana avautuvat Kemin musiikkiopiston ovet ja jäsentävät soittamista jo selkeästi tavoitteellisempaan suuntaan. ”Musiikkioppilaitos oli monella tapaa tärkeä ympäristö musiikkiin innostumiseen. Tehtiin yhdessä jos jonkinlaisia tempauksia, muodostettiin erilaisia kokoonpanoja ja kierrettiin turuilla ja toreilla esiintymässä”, Tötterström muistelee hymyillen.

Piskuinen Kemi oli hyvä paikka kasvaa. Lukioaika oli erittäin kulttuurimyönteistä, kannustihan silloinen rehtori P.T. Hakala tarkastelemaan aistikasta maailmaa kirjallisuuden kehystämien linssien läpi.

Yhdessä tekeminen on myös Oamkin Kulttuurin osaston vahvuus. Uusia ideoita syntyy tiimityöskentelyn kautta niin tutkinto-ohjelmien sisällä kuin eri alojen välillä. ”Ammattitaitoinen, huippuosaajista koostuva henkilöstö sekä motivoituneet opiskelijat ovat menestyksemme ja tinkimättömän tekemisen ydin. Taide- ja kulttuurialoilla opiskelija-aines on yleisesti ottaen korkeatasoista. Vuosien kokemus osoittaa näillä aloilla etenevän vaativan älykkyyttä, taitoa ja hyvän motivaation.”

**”Mitä yllättävämät
alat laitetaan
yhteen, sitä
omintakeisempia
innovaatioita voi
syntyä.”**

Oamk on suuri monialainen korkeakoulu, joka toimikseen asettaa sääntöjä ja rakenneraameja, mutta mukaan mahtuu myös tarpeeksi vapautta. Luovilla aloilla vapaus osataan valjastaa eteenpäin vieväksi energiaksi. Uusia ratkaisuja, tulokulmia ja kädentaitoa syntyy koko ajan.

Palataanpa takaisin kemiläisen Riitta Tötterströmin teinivuosiin. Nuoren pianistin ahkeruus ja lahjakkuus oli huomattu, niinpä hänelle tarjoutui tilaisuus hakea hieman etuajassa Sibelius-Akatemiaan pianonsoiton opintoihin jo ennen lukion viimeistä vuotta. ”Tietynlainen rentous ja paineettomuus edesauttoivat sisäänpääsyyn Akatemialle. Keveä, nuori mieli on hyvällä tavalla esteetön. Tiesin, että jos opinahjon ovet eivät avaudu nyt, niin haen sitten lukion jälkeen uudestaan.”

Vuodet Helsingissä olivat nuorelle muusikolle monella tapaa merkitykselliset. Musiikillinen ammatti-identiteetti jalostuu samalla, kun suuren kaupungin tarjonta kietoo pauloihinsa ja kruununa kaiken yllä, rakkaus syttyy. Jouko oli tuolloin vielä poikaystävänsä statuksella, mutta vuosien myötä elämäkumppaniksi vihkiytynyt mies osoittautuu perhe-elämän rakentamisen lisäksi tärkeäksi ammatilliseksi tukipilariksi. ”Sibelius-Akatemian kandidointojen jälkeen teimme ison valinnan, jäädäkö etelään työmarkkinoille vai suuntia kotikonnuille pohjoiseen? Otimme yhteyttä Kemiin, jonne järjestyi opetustyötä ja suunta oli selvä.”

Riitan puoliso, Oamkin musiikin tutkinto-ohjelman yliopettaja Jouko Tötterström on ollut mukana korkeakoulumme toiminnassa kulttuurialojen koulutuksen käynnistämisestä, vuodesta 1999 lähtien. Kuluvana

lukuvuotena juhlistaankin kahta komeaa vuosikymmentä koulutustemme saralla. ”Kaikki on kasvanut isommaksi; opiskelijamäärät, tilat ja henkilökunta. Samalla kulttuurialojen näkyvyys ja vaikuttavuus on lujittunut. Yhdestä huoneesta ja parista tietokoneesta on periaatteessa astuttu koko maailmaan kurottelevalle pelikentälle”, Riitta Tötterström kiteyttää. Yksikön olemassaolon aikana ihmiskunta on elänyt yhden käänteentekevimmistä muutoksista, kun internet ja digitaalisuus ovat asettuneet osaksi elämisen norveja.

Lankapuhelimen aikaan 80-luvun alkupuoliskolla Tötterströmien kotona Kemissä oli parhaimmillaan kolme flyygeliä. Tämä viitekehys oli ideaali toteuttaa kurinalaista ja määrätietoista harjoittelua. Työnteon ohessa diplomiopinnot Akatemialle vaativat kokonaisvaltaista panostusta soittamiseen ja tässä pariskunnan yhteinen intohimo oli mitä oivallisinta voimavälä.

Vuonna 1985 Oulun konservatoriosta vapautui pianonsoiton yliopettajan paikka. Jouko sai toimen ja muutto etelämmäksi isompaan kaupunkiin tuntui hyvältä ratkaisulta. Samaan aikaan Riitta aloitti konservatoriolla tuntiopettajana ja näin kaksikon pitkäkestoinen vaikutte ooululaiseen musiikkielämään sai alkusysäyksensä. ”Jos olisimme valmistuttuamme jääneet Ruuhka-Suomeen, olisi urakehitys ollut varmasti täysin erilainen. Oulu on tarpeeksi iso ja samalla sopivan kokoinen. Täällä töillä ja teoilla on ollut laajaa vaikuttavuutta, on voinut edistää monia koko kulttuuriyhteisöä lujittavia asioita.”

Riitta aloitti työskentelyn Oamkin musiikin koulutusohjelmassa vuonna 2000 eli samaan aikaan, kun viestinnän koulutusohjelma käynnistettiin. Pianonsoiton lehtorin työ on vuosien saatossa saanut kylkeensä monia vastuita tutkinto-ohjelmavastaavuuksista tiimijohtajuuksiin ja yksikön johtajan viransijaisuuksiin. Nykyiseen työhönsä koulutus- ja tki-johtajaksi Tötterström valittiin vuonna 2010.

Työhistoriaan ammattikorkeakoulussa mahtuu luke mattomia käännekohtia. Koulutuksia on alkanut ja loppunut. Lakkautusuhkia on koettu ja suoranaisia alasajojakin on jouduttu toteuttamaan. ”Taistelutahdon lisäksi olemme kyenneet joustamaan ja muuntautumaan vallitseviin suhdanteisiin. Luopumisen vanavedessä on aina syntynyt myös uusia avauksia, joista viimeisin ylpeyden aihe on ylempien ammattikorkeakoulututkintojen monimuotoistuminen.”

Tötterström innostuu avaamaan master-koulutuksen tulevaisuudensuunnitelmia. ”Toivottavasti saamme toteutukseen asti suunnitelmat Digital Performance -masterkoulutuksesta. Tämä linkittyisi erinomaisesti mm. Oulu2026 -kulttuuripääkaupunkihankkeen henkeen ja tavoitteisiin.”

Oamkista valmistuneet ammattilaiset ovat toistuvasti todenneet opiskeluaikojen laaja-alaisuuden, vahvan tekijyyden ja eräänlaisen yrittäjähenkisyyden olevan vahvoja valtteja työllistymisessä. Tötterström toivoo myös työnantajien puolelta rohkeutta ja avarakatseisuutta luovien alojen ammattilaisten osaamisen hyödyntämiseen. ”Mitä yllettävämmät alat laitetaan yhteen, sitä omintakeisempia innovaatioita voi syntyä. Kulttuurityöläisten sisällöllinen näkemys voi tuulettaa ristiin monissa käänteissä, oli lähtökohta sitten hyvinvointi, teknologia, koulutus tai vaikka tilasuunnittelu.” ♦

OAMK KULTTUURIALA 20V.

- Vuositasolla kulttuurin osasto tuottaa noin 300 erilaista kulttuuriaktia, joista noin 100 on yleisötapahtumia: konsertteja, oopperoita, tanssiesityksiä, näyttelyitä, audiovisuaalisia tuotantoja jne.
- Perustamisvuonna 1999 käynnistyivät musiikin- ja tanssin koulutusohjelmat.
- Musiikin tutkinto-ohjelmasta valmistuu musiikkipedagogeja ja tanssin alalta tanssinopettajia.
- Viestinnän koulutusohjelma alkoi vuonna 2000. Medianomit valmistuvat joko journalismin tai visuaalisen suunnittelun suuntautumisvaihtoehdosta.
- Kulttuurialan Yamk koulutus käynnistyi syksyllä 2016, tällä hetkellä tarjonnassa on kolme tutkintoa: Education Entrepreneurship, Kulttuurituottaminen ja luova talous sekä Taiteen tekijä ja kehittäjä